

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA
**GŁÓWNY LEKARZ
WETERYNARII**

Warszawa, dnia 2 kwietnia 2024 r.

I N S T R U K C J A

Głównego Lekarza Weterynarii

Nr BP.0200.1.7.2024

w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii
przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt

Opracowano w:
Główny Inspektorat Weterynarii
Biuro Zdrowia i Ochrony Zwierząt

Spis treści

1. Podstawy prawne i cel instrukcji.	3
2. Wykaz aktów prawnych.	3
3. Wyjaśnienie pojęć.	4
4. Typowanie schronisk do kontroli.	4
5. Ogólne informacje o kontrolach.	6
6. Kontrola spełniania wymagań w zakresie infrastruktury.	6
7. Kontrola spełniania wymagań w zakresie utrzymania zwierząt.	9
8. Kontrola spełniania wymagań w zakresie dokumentacji prowadzonej w schronisku.	13
9. Kontrola spełniania wymagań w zakresie opieki lekarsko-weterynaryjnej.	14
10. Kontrola spełniania wymagań w zakresie opieki zapewnianej zwierzętom przez personel zatrudniony w schronisku.	16
11. Postępowanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.	17
12. Wysyłka zwierząt ze schroniska do innych państw członkowskich.	19
13. Raport roczny z wizytacji schronisk.	21
14. Przepis końcowy.	21
Załącznik nr 1.	22
Załącznik nr 2.	31
Załącznik nr 3.	36
Załącznik nr 4.	43

1. Podstawy prawne i cel instrukcji.

1. Niniejsza instrukcja została wydana na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12).
2. Instrukcja określa sposób postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt pod względem spełniania warunków weterynaryjnych oraz dobrostanu zwierząt, w tym:
 - 1) przy typowaniu schronisk dla zwierząt do kontroli,
 - 2) przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt,w celu ujednoczenia zasad postępowania terenowych organów Inspekcji Weterynaryjnej.
3. Niniejsza instrukcja została opracowana zgodnie z niżej przywołanymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego. W rozdziałach 6-10 wprowadzono również niewynikające wprost z przepisów prawa zalecenia, co do zakresu i sposobu prowadzenia kontroli, służące jako pomoc w prawidłowej ocenie stanu faktycznego w zakresie dobrostanu zwierząt w schroniskach dla zwierząt.
4. Stosowanie niniejszej instrukcji jako aktu prawa wewnętrznego nie może prowadzić do naruszenia powszechnie obowiązujących przepisów. Na przepisy niniejszej instrukcji nie należy powoływać się przy rozstrzyganiu o prawach i obowiązkach podmiotów prywatnych, gdyż nie jest dla nich wiążąca.

2. Wykaz aktów prawnych.

Niniejsza instrukcja uwzględnia i wykorzystuje treść następujących aktów prawnych:

- 1) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2024 r. poz. 12);
- 2) ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1075);
- 3) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580);
- 4) ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.);
- 5) ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.);
- 6) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 175 z późn. zm.);
- 7) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2004 r. sprawie wzoru upoważnienia i wzoru odznaki identyfikacyjnej dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej oraz osób wyznaczonych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej do wykonywania niektórych czynności (Dz. U. Nr 100, poz. 1014);

- 8) rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 lipca 2022 r. w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną (Dz. U. poz. 1672 z późn. zm.); rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz. Urz. UE. L 2016 Nr 84, str. 1 z późn. zm.);
- 9) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz.U. L 314 z 5.12.2019, s. 115 z późn. zm.);
- 10) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.).

3. Wyjaśnienie pojęć.

1. Dla celów niniejszej instrukcji stosuje się definicje zawarte w aktach prawnych wymienionych w rozdziale 2. niniejszej instrukcji.
2. Ilekroć w niniejszej instrukcji mowa jest o powiatowym lekarzu weterynarii, termin ten oznacza również pracownika powiatowego inspektoratu weterynarii działającego na podstawie upoważnienia powiatowego lekarza weterynarii lub lekarza weterynarii wyznaczonego na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

4. Typowanie schronisk do kontroli.

1. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zgłoszenia w formie pisemnej o zamiarze prowadzenia działalności polegającej na prowadzeniu schroniska zawierającego:
 - a) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu,
 - b) określenie rodzaju i zakresu działalności nadzorowanej, którą wnioskodawca zamierza prowadzić,
 - c) określenie lokalizacji obiektów budowlanych i miejsc, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, oraz planowanego czasu jej prowadzenia,

- wpisuje podmiot do rejestru oraz wydaje decyzję administracyjną o nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego.
2. Powiatowy lekarz weterynarii po wpisaniu podmiotu do rejestru przeprowadza kontrolę schroniska nie później niż po upływie 30 dni od daty wpisu do rejestru. Przedmiotem kontroli jest spełnianie przez schronisko wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt.
 3. Jeśli zgłoszenie obejmuje zamiar dokonania przemieszczeń psów, kotów i fretek ze schroniska do innego państwa członkowskiego, powiatowy lekarz weterynarii, poza weryfikacją wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, przeprowadza kontrolę również w zakresie określonym w pkt 2 i pkt 3 części 5 załącznika I do rozporządzenia 2019/2035.
 4. W przypadku pozytywnych wyników kontroli, powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję administracyjną, w której, na podstawie art. 9 lit b rozporządzenia 2019/2035, zatwierdza podmiot jako schronisko, z którego zwierzęta mogą być wysyłane do innych państw członkowskich.
 5. Powiatowy lekarz weterynarii planuje i przeprowadza okresową kontrolę każdego schroniska dla zwierząt, co najmniej dwa razy w roku. Kontrole co do zasady powinny być niezapowiedziane.
 6. Niezależnie od kontroli, o których mowa w ust. 2 i 3, powiatowy lekarz weterynarii, przeprowadza kontrole sprawdzające, mające na celu weryfikację usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas poprzedniej kontroli, w przypadku, gdy zostały wydane zalecenia pokontrolne lub decyzja administracyjna nakazująca usunięcie nieprawidłowości w określonym terminie.
 7. W razie prowadzenia kontroli sprawdzającej usunięcie nieprawidłowości w zakresie wymagań wynikających z pkt 2 i pkt 3 części 5 załącznika I do rozporządzenia 2019/2035 powiatowy lekarz weterynarii pobiera opłatę zgodnie z załącznikiem 4 do instrukcji.
 8. Powiatowy lekarz weterynarii może przeprowadzić doraźne kontrole, w przypadku, gdy uzna to za zasadne, a w szczególności, gdy istnieje podejrzenie, iż dobrostan lub zdrowie zwierząt może być zagrożone, w związku z:
 - a) rozpatrzeniem skarg i wniosków,
 - b) zbyt dużą liczbą zwierząt przebywających w schronisku,
 - c) dużą liczbą zgonów i eutanazji zwierząt w schronisku,
 - d) nieprawidłowościami w opiece nad zwierzętami stwierdzanymi w trakcie poprzednich kontroli,
 - e) niewłaściwym zagospodarowaniem zwłok zwierząt,
 - f) brakiem rzetelnych informacji o identyfikacji i adopcjach zwierząt.

5. Ogólne informacje o kontrolach.

1. Uprawnionymi do przeprowadzenia kontroli są osoby posiadające odznakę identyfikacyjną, legitymację służbową oraz pisemne, imienne upoważnienie wydane przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii, zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu w sprawie wzoru upoważnienia i wzoru odznaki identyfikacyjnej dla pracowników Inspekcji Weterynaryjnej oraz osób wyznaczonych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej do wykonywania niektórych czynności.
2. Kontrola warunków utrzymania zwierząt w schronisku dla zwierząt obejmuje spełnianie wymagań określonych w przepisach wymienionych w rozdziale 2 oraz tam gdzie to właściwe w zakresie wymagań określonych w pkt 9, w zakresie:
 - infrastruktury,
 - utrzymania zwierząt,
 - dokumentacji prowadzonej w schronisku,
 - opieki lekarsko-weterynaryjnej prowadzonej w schronisku,
 - opieki i dozoru zapewnianej zwierzętom przez personel schroniska.

6. Kontrola spełniania wymagań w zakresie infrastruktury.

1. Kontrola wymagań w zakresie infrastruktury, obejmuje ustalenie czy schronisko dla zwierząt jest zlokalizowane:
 - 1) w miejscu oddalonym o co najmniej 150 m od:
 - a) budynków mieszkalnych,
 - b) obiektów użyteczności publicznej,
 - c) zakładów utrzymujących zwierzęta zarejestrowanych lub zatwierdzonych zgodnie z rozporządzeniem 2016/429,
 - d) zakładów, w których prowadzi się działalność w zakresie:
 - produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego,
 - wytwarzania pasz,
 - określonym w art. 23 ust. 1 lit. a lub art. 24 ust. 1 rozporządzenia 1069/2009,
 - e) rzeźni,
 - f) ogrodów zoologicznych,
 - g) ośrodków rehabilitacji zwierząt,
 - h) azyli dla zwierząt.
 - 2) w miejscu oddalonym o co najmniej 500 m od ujęć wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2. Odległość 150 m, o której mowa w ust. 1 pkt 1 jest to najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do wymienionych powyżej podmiotów, zaś odległość 500 m, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest to najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do ujęcia wody.
3. W przypadku, gdy schronisko posiada pozytywną opinię hydrologa, przygotowaną na podstawie analiz hydrogeologicznych lub hydrologicznych, dotyczącą wpływu schroniska na jakość ujmowanych wód, odległość od obiektów budowlanych schroniska do ujęcia wody przeznaczonego do poboru może być mniejsza niż 500 m, ale nie może być mniejsza niż 150 m.
4. Powiatowy lekarz weterynarii bierze pod uwagę czy schronisko spełniało powyższy warunek w chwili rozpoczęcia działalności. W przypadku, gdy miejsca wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2 niniejszego rozdziału powstały po rozpoczęciu działalności schroniska wówczas przepisu nie stosuje się. Podobnie w przypadku schronisk przeznaczonych dla nie więcej niż 15 zwierząt, przepis dotyczący odległości od ww. podmiotów nie obowiązuje.
5. Kontrola spełniania warunków weterynaryjnych w zakresie infrastruktury, obejmuje ustalenie:
 - 1) czy teren, na którym jest zlokalizowane schronisko, został zabezpieczony ogrodzeniem o wysokości co najmniej 170 cm, trwale związanym z gruntem, niemającym elementów stwarzających zagrożenie powstania urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt;
 - 2) czy drogi komunikacyjne na terenie schroniska są utwardzone – należy przyjąć, że teren utwardzony to teren zabezpieczony przed rozmiękaniem, zastoinami wody opadowej, kałużami, przynajmniej wysypany żwirem, tłuczniem itp.
6. Kontrola spełniania warunków weterynaryjnych w zakresie infrastruktury obejmuje ustalenie, czy wyodrębniono w schronisku pomieszczenia przeznaczone do:
 - 1) wykonywania podstawowych zabiegów lekarsko – weterynaryjnych: czy pomieszczenie to jest wyposażone w stół zabiegowy, oświetlenie naturalne lub sztuczne o natężeniu 500 luksów, zamykaną szafkę do przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych; zgodnie z rozporządzeniem dopuszczalne jest wykonywanie zabiegów w zakładzie leczniczym dla zwierząt, znajdującym się poza schroniskiem, z którym podmiot prowadzący schronisko podpisał stosowną umowę;
 - 2) izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę, o temperaturze nie niższej niż 16°C; pomieszczenie powinno być odizolowane od pomieszczeń dla zdrowych zwierząt, a jego wyposażenie powinno pozwolić na zapewnienie choremu /podejrzanemu o chorobę zwierzęciu przebywanie we właściwych warunkach (np. legowisko, dostęp do wody i karmy); przed wejściem do tego pomieszczenia wykłada

- się matę dezynfekcyjną o szerokości nie mniejszej niż szerokość wejścia i długości nie mniejszej niż 1 m;
- 3) utrzymywania zwierząt zdrowych, w tym osobne dla niekastrowanych samców oraz samic;
 - 4) utrzymywania samic z oseskami, o temperaturze nie niższej niż 16°C;
 - 5) utrzymywania młodych oddzielonych od matek, o temperaturze nie niższej niż 16°C;
 - 6) przeprowadzenia kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska, trwającej co najmniej przez 15 dni liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia; pozwalające na ich izolowanie od innych zwierząt oraz zabezpieczające przed przeniesieniem choroby zakaźnej zwierząt do schroniska; przed wejściem do tego pomieszczenia wyklada się matę dezynfekcyjną o szerokość nie mniejszej niż szerokość wejścia i długości nie mniejszej niż 1 m; zaleca się, aby pomieszczenie było umieszczone jak najbliżej wjazdu do schroniska, aby zminimalizować niebezpieczeństwo zawleczenia do schroniska choroby zakaźnej;
 - 7) separacji zwierząt agresywnych;
 - 8) prac administracyjno-biurowych;
 - 9) do celów socjalnych.
8. Kontrola spełniania warunków weterynaryjnych w zakresie infrastruktury obejmuje ustalenie, czy wyodrębniono w schronisku miejsca przeznaczone do:
- 1) przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych – należy sprawdzić, czy produkty lecznicze weterynaryjne dostępne w schronisku dla zwierząt w przypadku świadczenia usług weterynaryjnych poza terenem schroniska zostały przepisane przez lekarza weterynarii lub, czy są to produkty lecznicze weterynaryjne wydawane bez przepisu lekarza oraz, czy są adekwatne do zapewnienia doraźnej opieki ambulatoryjnej; czy są przechowywane zgodnie z zaleceniami producenta zawartymi w ulotce; czy nie przechowuje się produktów leczniczych weterynaryjnych, dla których upłynął termin ważności;
 - 2) przechowywania karmy – należy sprawdzić, czy pomieszczenie jest odpowiednie do rodzaju przechowywanej karmy, np. dla karmy świeżej lub mrożonej; czy zapas przechowywanej karmy jest wystarczający do zaspokojenia potrzeb żywieniowych zwierząt przebywających w schronisku, przez co najmniej przez 7 dni lub podmiot może udowodnić, że jest zachowana ciągłość dostawy karmy; czy nie przechowuje się karmy, dla której upłynął termin przydatności do spożycia; czy karma jest zabezpieczona przed gryzoniami; w przypadku, gdy schronisko posiada zezwolenie na wykorzystywanie ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego do skarmiania zwierząt (weterynaryjny numer identyfikacyjny (86), wówczas powiatowy lekarz weterynarii sprawdza dokumentację towarzyszącą każdej partii ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do skarmiania zwierząt w schronisku;

kontrola powinna obejmować weryfikację ilości i rodzaju tych produktów, miejsca pochodzenia;

- 3) przechowywania środków dezynfekcyjnych – należy sprawdzić, czy środki dezynfekcyjne są przechowywane we właściwych warunkach, czy nie przechowuje się środków, dla których upłynął termin ważności; zaleca się, aby podmiot posiadał dokumentację dotyczącą czynności związanych z prowadzeniem dezynfekcji, zawierającą np. dane dotyczące zakupu środków dezynfekcyjnych, ich rozchód a także sposób i datę wykonywanej dezynfekcji tj. stężenia robocze, miejsca poddawane dezynfekcji oraz czy takie miejsce jest zabezpieczone przed dostępem zwierząt;
 - 4) wydawania zwierząt ze schroniska;
 - 5) składowania odchodów zwierząt.
9. Kontrola powinna obejmować wyposażenie schroniska w urządzenie chłodnicze do czasowego przetrzymywania zwłok zwierząt przed przekazaniem ich do zakładu prowadzącego działalność w zakresie unieszkodliwiania zwłok zwierząt, z którym podmiot prowadzący schronisko zawarł umowę o wykonywanie takich usług.

7. Kontrola spełniania wymagań w zakresie utrzymania zwierząt.

1. Kontrola spełniania wymagań w zakresie utrzymania zwierząt, obejmuje ustalenie, czy:
 - 1) ściany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach wykonane są z materiałów trwałych, łatwych do mycia i odkażania, niepowodujących urazów lub kontuzji u zwierząt;
 - 2) ściany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach lub boksy wykonane są w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt;
 - 3) w pomieszczeniach lub boksach zapewnia się zwierzętom swobodne poruszanie się – podczas oceny spełnienia tego wymogu należy brać pod uwagę także to, czy liczba zwierząt w boksie (maksymalnie 6 zgodnie żyjących psów, z wyjątkiem suk ze szczeniętami) lub na wybiegu nie jest zbyt duża; czy przypadku utrzymania psów dostępna powierzchnia kojca, z wyłączeniem powierzchni zajętej przez legowisko lub budę powinna być zgodna z poniższą tabelą nr 1; zaś w przypadku utrzymania kotów, czy powierzchnia zgodna jest z tabelą nr 2;

Tabela nr 1

Masa ciała psa (kg)	Minimalna powierzchnia dla 1 psa (m ²)	Minimalna powierzchnia dodatkowa na każdego kolejnego psa w przypadku utrzymania w grupie (m ²)	Minimalna wysokość pomieszczenia (m)
---------------------	--	---	--------------------------------------

< 20	4	2	1,7
20-30	6	3	1,7
>30	8	4	1,7

Tabela nr 2

Minimalna powierzchnia dla 1 kota (m ²)	Minimalna powierzchnia dodatkowa na każdego kolejnego kota w przypadku utrzymania w grupie (m ²)	Minimalna wysokość pomieszczenia (m)	Powierzchnia półki spoczynkowej na 1 kota (m ²)
1,5	0,75	2	0,5

- 4) w schronisku przeznaczonym do utrzymywania więcej niż 35 psów, zapewniono wybieg dla psów, o powierzchni nie mniejszej niż 100 m²; czy na wybiegu jest dostęp do trawnika oraz materiałów i przedmiotów absorbujących uwagę psów oraz czy wybieg pozwala na socjalizację psów i realizację zachowań właściwych dla tego gatunku;

- kontrolując materiały i przedmioty absorbujące uwagę psów, należy zwrócić uwagę, czy wspomniane materiały i przedmioty nie stanowią zagrożenia dla zdrowia i życia zwierząt; czy nie są śliskie, nie mają ostro zakończonych powierzchni, wystających elementów oraz zostały zabezpieczone przed zbyt szybkim uleganiem warunkom atmosferycznym; dobrymi materiałami o naturalnym pochodzeniu, które absorbują uwagę psów będą konary i kłody drzew, krzaki, drzewa, piach, w którym psy będą mogły kopać i się tarzać, większe kamienie; w przypadku zastosowania przeszkód wykorzystywanych na torze *agility* należy mieć na uwadze, że odległość hopek od siebie oraz wysokość zawieszonych tyczek powinna być dostosowana do wielkości wyprowadzanego psa; również wszelkie palisady, huśtawki i kładki powinny być zabezpieczone przed ześlizgnięciem się z nich psa; należy mieć na uwadze, że korzystanie z przeszkód powinno być poprzedzone przeprowadzeniem rozgrzewki dla psa, ponieważ korzystanie z takich sprzętów może być przyczyną kontuzji i zranień, a to obniża dobrostan zwierząt i może stanowić zagrożenie dla zdrowia i życia zwierzęcia;

- innymi przedmiotami absorbującymi uwagę psów mogą być różnego rodzaju zabawki (piłki, piłki na sznurku, bezpieczne patyki, ringo, pullery, bańki-wstańki). Ważne, aby zabawki były dostosowane do wielkości przebywających na wybiegu psów, a psy nie były pozostawiane bez nadzoru z materiałami i przedmiotami absorbującymi ich uwagę;

- 5) każdy pies ma zapewnione wyjście na wybieg lub spacer nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu (z obowiązku wyprowadzania zwolnione są psy lękliwe i agresywne, suki ze szczeniętami, szczenięta, psy podlegające kwarantannie oraz psy, w odniesieniu do których ograniczenie wyjścia na wybieg lub spacer wynika z zalecenia lekarza weterynarii) - kontrolując spełnianie tego warunku, powiatowy lekarz weterynarii powinien zapoznać się z obowiązującym w schronisku systemem dotyczącym wypuszczania psów na wybieg lub spacer oraz ewidencją wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacer:
 - a) zawierającą co najmniej imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer, numer ewidencyjny psa oraz datę wyprowadzenia psa na wybieg lub spacer,
 - b) prowadzoną w formie elektronicznej, z możliwością sporządzenia wydruku;
- 6) każdy pies utrzymywany w kojcu zewnętrznym lub nieogrzewanym pomieszczeniu ma dostęp do budy o odpowiedniej wielkości; liczba bud umożliwia wszystkim psom jednoczesne schronienie i wypoczynek; budy oraz podesty wykonane z drewna zabezpiecza się środkami impregnującymi, nieszkodliwymi dla zwierząt;
- 7) każdy pies utrzymywany w ogrzewanym pomieszczeniu lub ogrzewanym kojcu wewnętrznym ma zapewnione legowisko o odpowiedniej wielkości; każdy kot ma zapewnione legowisko o odpowiedniej wielkości; czy liczba legowisk umożliwia wszystkim zwierzętom jednoczesny wypoczynek;
- 8) zwierzęta agresywne utrzymywane są pojedynczo;
- 9) kojec suki ze szczeniętami jest wyposażony w dodatkowy przedział lub półkę spoczynkową, umożliwiającą suce czasową separację od szceniąt oraz zapewnia się powierzchnię minimalną przeznaczoną dla pojedynczego psa o identycznej masie ciała;
- 10) minimalna powierzchnia dla dorosłego kota w jednym pomieszczeniu powinna wynosić 1,5 m², nie wliczając powierzchni zajmowanej przez legowisko; dodatkowo pomieszczenie wyposaża się w półkę spoczynkową o powierzchni 0,5m²; dla każdego dodatkowego dorosłego kota dodaje się 0,75m² powierzchni oraz półkę spoczynkową o powierzchni 0,5m²;
- 11) samicę z młodymi utrzymuje się na powierzchni przeznaczonej dla pojedynczego dorosłego kota i stopniowo zwiększa się tę powierzchnię, aż do 4 miesiąca życia kociąt, kiedy uznaje się, iż powinny one przebywać na powierzchni przydzielonej dorosłym kotom;
- 12) pomieszczenia dla kotów wyposażone są w kuwety; w przypadku utrzymywania w jednym pomieszczeniu do 4 dorosłych kotów zapewnia się 1 kuwetę na każdego kota; w przypadku utrzymywania w jednym pomieszczeniu więcej kotów niż 4 zapewnia się dodatkowo 1 kuwetę na każde 2 kolejne koty (np. w przypadku utrzymywania w

jednym pomieszczeniu 20 kotów, należy zapewnić im 12 kuwet);

- 13) pomieszczenia dla kotów wyposażone jest w przedmioty służące do wspinania się i ścierania pazurów;
 - 14) w pomieszczeniach dla kotów miejsca karmienia i miejsca, w których są umieszczone kuwety, są oddalone od siebie o co najmniej 0,5 m; miejsca te nie powinny być zamieniane względem siebie;
 - 15) dopuszcza się utrzymywanie kotów w klatkach w przypadku kwarantanny, separacji, izolacji lub w trakcie leczenia; kot nie powinien być utrzymywany w klatce mniejszej niż 70 cm długości, 60 cm szerokości oraz 60 cm wysokości;
 - 16) w pomieszczeniach do:
 - izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt,
 - utrzymywania młodych oddzielonych od matek,
 - utrzymywania samic z oseskami,zapewniono temperaturę nie niższą niż 16°C.
2. Kontroli ponadto podlega kwestia przeprowadzania w schronisku czyszczenia, odkażania, dezynsekcji i deratyzacji, należy sprawdzić, czy:
- 1) ściany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach, w których przetrzymywane są zwierzęta wykonane są w trwałych materiałach umożliwiających mycie i odkażanie;
 - 2) pomieszczenia i kojce, w których są utrzymywane zwierzęta czyści się co najmniej raz dziennie;
 - 3) urządzenia do pojenia i karmienia czyści się co najmniej raz dziennie – kontrolą należy objąć kwestie utrzymywania czystości w boksach i na wybiegach, czy boksy i wybiegi są dostatecznie często sprzątane, tak, aby zapobiegać zaleganiu odchodów, resztek karmy lub innych nieczystości; czy w przypadku stosowania ściółki, ściółka znajdująca się w pomieszczeniach dla zwierząt jest sucha i czysta;
 - 4) dezynsekcję pomieszczeń służących do izolowania zwierząt chorych oraz do przeprowadzania kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska przeprowadza się po każdym opuszczeniu pomieszczenia przez zwierzę;
najczęściej stosowanymi metodami dezynsekcji są środki chemiczne (np. w formie areozoli, sprayów) pułapek i przynęt (głównie na gryzonie i owady, pojemniki zatrzymujące szkodniki wewnątrz) oraz metody biologiczne (zastosowanie naturalnych wrogów szkodników); należy zwracać uwagę, czy dane preparaty nie są niebezpieczne dla zwierząt utrzymywanych w schronisku, preparat należy rozprowadzić po całym pomieszczeniu uwzględniając listwy przypodłogowe, szczeliny w podłodze oraz inne zagłębienia znajdujące się w pomieszczeniu; po zakończonym zabiegu, należy wywietrzyć pomieszczenie oraz oczyścić pomieszczenie. posłania, koce oraz inne materiały tapicerskie, poza zastosowaniem środka chemicznego, mogą również zostać wyprane w temp. minimum 60°C;

- 5) dezynsekcje pozostałych pomieszczeń, w których utrzymywane są zwierzęta przeprowadza się nie rzadziej niż raz na miesiąc;
- 6) deratyzację przeprowadza się co najmniej 2 razy w roku;
deratyzacja może być wykonana za pomocą środków fizycznych (pułapki żywołowne, sprężynowe) czy preparatów chemicznych dopuszczonych do obrotu, w budynkach najpopularniejsze są metody mechaniczne, tj. pułapki żywołowne lub zatraskowe na myszy czy szczury; poza budynkami stosuje się środki typu rodentycydy umieszczane w zamkniętych stacjach deratyzacyjnych;
- 7) przed wejściem do pomieszczeń służących do izolowania zwierząt chorych oraz do przeprowadzania kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska wykłada się maty dezynfekcyjne nasączone środkiem dezynfekcyjnym, mające szerokość nie mniejszą niż szerokość danego wejścia, a długość nie mniejszą niż 1 m.

8. Kontrola spełniania wymagań w zakresie dokumentacji prowadzonej w schronisku.

Kontrola spełniania wymagań, w zakresie dokumentacji prowadzonej w schronisku, obejmuje ustalenie, czy:

- 1) podmiot prowadzący schronisko prowadzi wykaz zwierząt przebywających w schronisku – prowadzony wykaz zwierząt powinien być uzupełniany na bieżąco tak, aby można było z niego odtworzyć całą historię pobytu zwierzęcia w schronisku; wykaz powinien być prowadzony w postaci elektronicznej, z możliwością sporządzenia wydruku;
- 2) wykaz, o którym mowa w pkt 1 zawiera:
 - a) opis zwierzęcia, w tym:
 - gatunek,
 - wiek oszacowany przez lekarza weterynarii lub technika weterynarii,
 - masę ciała aktualizowaną co najmniej 2 razy w roku,
 - płeć wraz z informacją o przeprowadzeniu kastracji,
 - maść i znaki szczególne,
 - oznakowanie, w tym numer ewidencyjny psa oraz numer wszczepionego transpondera,
 - informację o kondycji zwierzęcia w dniu przyjęcia do schroniska; datę przyjęcia do schroniska oraz imię, nazwisko i adres osoby lub dane instytucji przekazującej zwierzę do schroniska;
 - b) datę przyjęcia zwierzęcia do schroniska oraz imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu, które przekazały zwierzę do schroniska;
 - c) informacje o okresie kwarantanny zwierzęcia;

- d) informacje dotyczące przeprowadzonych u zwierzęcia szczepień i zabiegów diagnostycznych, leczniczych i profilaktycznych, w tym dotyczących zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych;
 - e) datę kastracji zwierzęcia albo informację lekarza weterynarii o przeciwwskazaniach do wykonania takiego zabiegu;
 - f) datę opuszczenia schroniska przez zwierzę oraz imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu, którym przekazano zwierzę;
 - g) datę śmierci zwierzęcia oraz nazwę, siedzibę i adres podmiotu, któremu przekazano zwłoki zwierzęcia;
 - h) fotografię przedstawiającą głowę, sylwetkę oraz cechy charakterystyczne zwierzęcia, wykonaną w sposób umożliwiający określenie wielkości zwierzęcia;
 - i) numer kojca, w którym przebywa zwierzę, aktualizowany po każdym przemieszczeniu zwierzęcia.
- 3) po przyjęciu do schroniska psy i koty zostały oznakowane transponderem, zgodnym z normą ISO 11784 „Radiowa identyfikacja zwierząt - Struktura kodowa” i wykorzystującym technologię HDX lub FDX-B oraz umożliwiającym odczytanie danych przez czytnik zgodny z normą ISO 11785 „Charakterystyka protokołu transmisji” – oznakowanie, zwierzęcia powinno zostać przeprowadzone nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia kwarantanny, chyba że lekarz weterynarii zaleci inaczej; informacje o oznakowaniu, wprowadza się do bazy danych zwierząt towarzyszących wraz z podaniem nazwy, siedziby i adresu schroniska, do którego przyjęto zwierzę;
- 4) zwierzęta wydawane są ze schroniska wraz z wypisem z ww. wykazu zawierającym informacje, o których mowa w pkt a, c-f; kopia wypisu przechowywana jest w schronisku przez 3 lata od dnia wydania zwierzęcia ze schroniska;

9. Kontrola spełniania wymagań w zakresie opieki lekarsko-weterynaryjnej

1. Kontrola spełniania wymagań w zakresie opieki lekarsko – weterynaryjnej prowadzonej w schronisku obejmuje ustalenie czy podmiot prowadzący schronisko zapewnia zwierzętom opiekę weterynaryjną, w szczególności w zakresie:
- 1) kontroli stanu zdrowia,
 - 2) profilaktyki i leczenia, w tym:
 - a) szczepienia psów przeciwko parwowirozie, parainfluenze i nosówce oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii,
 - b) szczepienia psów przeciwko wściekliznie co 12 miesięcy,
 - c) szczepienia kotów przeciwko:
 - wściekliznie co 12 miesięcy,

- panleukopenii, herpeswirozie i kaliciwirozie oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii,
- d) zwalczania pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych.
2. Kontrolą należy objąć kwestie zapewnienia w schronisku przeprowadzenia kastracji dojrzałych płciowo zwierząt:
 - psów (samic i samców) i samic kotów po upływie kwarantanny, a przed upływem 8 miesięcy liczonych od dnia ich przyjęcia do schroniska,
 - samców kotów (kocurów) przed ich wydaniem ze schroniska.
 3. W przypadku, gdy schronisko dla zwierząt korzysta z usług zakładów leczniczych znajdujących się poza terenem schroniska, zaleca się aby w schronisku znajdowała się dokumentacja dotycząca przeprowadzania zabiegów weterynaryjnych, leczenia i profilaktyki, z której wynika kto prowadził leczenie, które zwierzęta były leczone i w jaki sposób (z podaniem nazw użytych produktów leczniczych) oraz ewentualnie jaka była przyczyna zgonu zwierzęcia.
 4. Podczas kontroli zgonów i eutanazji zwierząt w schronisku należy sprawdzić dokumentację dotyczącą zwierząt oraz przeprowadzonych zabiegów weterynaryjnych, aby upewnić się, iż chorym zwierzętom zapewniono odpowiednią opiekę lekarsko - weterynaryjną. Ponadto należy sprawdzić, czy podana przyczyna zgonu znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji dotyczącej leczenia zwierzęcia. Podmiot prowadzący schronisko zapewnia możliwość wykonywania eutanazji zgodnie z obowiązującym prawem. Czynność eutanazji może zostać wykonana wyłącznie przez lekarza weterynarii, poprzez podanie produktu zawierającego substancje czynne przeznaczone zgodnie z rejestracją do eutanazji. Uśmiercanie zwierząt może odbywać się wyłącznie w sposób humanitarny polegający na zadawaniu przy tym minimum cierpienia fizycznego i psychicznego. Należy wziąć pod uwagę, iż eutanazja zwierzęcia może być spowodowana:
 - względami humanitarnymi, tj. stanem chorobowym nierokującym wyzdrowieniem zwierzęcia i powodującym jego przedłużone cierpienie; decyzję w tym zakresie podejmuje lekarz weterynarii i powinno to zostać odnotowane w dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej; w przypadku, gdy stan zwierzęcia nie rokuje poprawy w warunkach schroniska, a nie ma możliwości nawet czasowego przekazania zwierzęcia do miejsca dysponującego warunkami o wyższym standardzie, również można podjąć decyzje o poddaniu zwierzęcia eutanazji;
 - nadmierną agresywnością, powodującą bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego oraz innych zwierząt – powiatowy lekarz weterynarii powinien skontrolować, na jakiej podstawie zwierzęta w schronisku uznawane są za nadmiernie agresywne (procedura, zalecenia lekarza weterynarii, itp.);

kontrolując dokumentację dotyczącą zgonów, należy porównać ją z dokumentacją dotyczącą odbioru zwłok zwierzęcych tak, aby upewnić się, iż liczba zgonów jest tożsama z liczbą odebranych zwłok.

5. Psy i koty przebywające w schronisku powinny zostać zaszczepione przeciwko wściekliźnie niezwłocznie po odbyciu kwarantanny. Prowadzenie szczepień np. w formie jednorazowej akcji szczepień w roku jest nieprawidłowe, gdyż istnieje możliwość, iż zwierzęta niezaszczepione zostaną wydane do adopcji. Schronisko powinno posiadać zaświadczenie o szczepieniu każdego zwierzęcia, które takiemu szczepieniu zostało poddane. Prowadzenie zbiorczych list przez lekarza weterynarii, w przypadku, gdy zwierzęta są nieoznakowane, zwiększa ryzyko, iż zwierzęta niezaszczepione zostaną oddane do adopcji i mimo braku szczepienia uzyskają zaświadczenie o szczepieniu.

10. Kontrola spełniania wymagań w zakresie opieki i dozoru zapewnianej zwierzętom przez personel zatrudniony w schronisku

Kontrola spełniania wymagań kontroli zakresie opieki zapewnionej zwierzętom w schronisku, powiatowy lekarz weterynarii powinien ustalić, czy:

- 1) zapewniono zwierzętom całodobową opiekę i dozór – w godzinach pracy schroniska nie mniej niż przez 8 godzin, sprawowaną przez osobę przeszkoloną w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt, a poza tymi godzinami zapewnianą przez przyjęte w schronisku środki organizacyjne lub techniczne; kontrola realizacji tego wymagania w zakresie opieki powyżej 8 godzin powinna obejmować ustalenie, czy w schronisku wdrożone zostały środki techniczne lub organizacyjne pozwalające na realizację tego wymogu i w jaki sposób funkcjonują przyjęte środki;
- 2) w schronisku, przeznaczonym dla więcej niż 35 zwierząt, zatrudniono osobę lub zawarto umowę o świadczenie usług z osobą, która odpowiada za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt; ww. osoba musi posiadać wykształcenie w zawodzie technik weterynarii lub wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami;
- 3) **zaleca się** aby personel miał wiedzę dotyczącą obsługi zwierząt poddanych kwarantannie albo izolacji (np. oddelegowany pracownik do obsługi pomieszczeń przeznaczonych do kwarantanny i pomieszczeń do izolowania zwierząt chorych, pomieszczenia do kwarantanny i izolowania zwierząt chorych powinny być obsługiwane na końcu, procedura do przeprowadzania dezynfekcji sprzętów, pomieszczeń oraz rąk i obuwia osób obsługujących te pomieszczenia);
- 4) pomieszczenia w których przebywają zwierzęta zapewniają ochronę przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi – podczas przeprowadzania kontroli pomieszczeń dla zwierząt należy zwrócić uwagę, czy zwierzęta mają możliwość schronienia się przed

opadami atmosferycznymi, czy mają osłonę od wiatru – czy pomieszczenia nie są zniszczone, co może powodować, iż nie spełniają powyższych wymagań; czy w miesiącach zimowych zwierzęta mają możliwość ogrzania się (np. ściółka). W przypadku stosowania ściółki, np. słomy, należy skontrolować, czy schronisko posiada zapas ściółki; czy w miesiącach letnich zwierzęta nie cierpią z powodu przegrzania i mają możliwość schronienia się przed słońcem;

- 5) podmiot zapewnia zwierzętom pomieszczenie z dostępem do światła dziennego - nie można utrzymywać zwierząt w pomieszczeniach bez okien;
- 6) pomieszczenia zapewniane zwierzętom umożliwiają swobodną zmianę pozycji ciała, zaś w przypadku utrzymywania zwierząt na uwięzi, nie jest ona krótsza niż 3m oraz nie powoduje urazów ani cierpień i zapewnia możliwość niezbędnego ruchu; przepis dotyczący wyprowadzania psów na spacer lub wybieg dotyczy także tych psów które utrzymywane są na uwięzi;
- 7) podmiot zapewnia zwierzętom odpowiednią karmę i stały dostęp do wody – należy ustalić:
 - a) jak często zwierzęta są karmione – w schronisku powinna znajdować się procedura zawierająca godziny karmienia zwierząt; zwierzęta powinny otrzymywać karmę co najmniej raz dziennie,
 - b) sposób podawania karmy, tj. czy wszystkie zwierzęta mają możliwość jednoczesnego dostępu do jedzenia; czy nie dochodzi do walk lub dyskryminacji słabszych osobników przez osobniki silniejsze,
 - c) jaka jest jakość podawanej karmy – zwierzęta powinny otrzymywać pokarm składający się zarówno z białka zwierzęcego jak i węglowodanów;podczas kontroli w zakresie karmienia zwierząt należy przeprowadzić także kontrolę dokumentacji dotyczącej zakupu/odbioru karmy oraz sprawdzić częstotliwość dostaw; kontrolując kwestie pojenia i karmienia należy wziąć także pod uwagę kondycję zwierząt w schronisku; powiatowy lekarz weterynarii prowadząc ocenę warunków panujących w schronisku, w tym kondycji zwierząt, zapewnianej zwierzętom opieki, warunków środowiskowych oraz zabezpieczenia przed złymi warunkami atmosferycznymi, może korzystać ze skali Tufts Animal Care and Condition (TACC) (Patronek GJ In Recognizing and reporting Animals abuse – a veterinarian's guide. Denver C.O American Humane Association, 1997) stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej instrukcji.

11. Postępowanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

1. Powiatowy lekarz weterynarii wyniki kontroli dokumentuje przez wypełnienie listy kontrolnej SPIWET, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszej instrukcji.
2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, jednak wyłącznie gdy określony obowiązek wynika bezpośrednio z przepisu prawa (treść obowiązku jest wprost zawarta w przepisie

i nie wymaga konkretyzacji), PLW ma możliwość skierowania sprawy do postępowania egzekucyjnego, stosownie do art. 3 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Organem egzekucyjnym w postępowaniu egzekucyjnym obowiązku niepieniężnego wynikającego bezpośrednio z przepisu prawa, zgodnie z art. 20 § 1 pkt 1 ww. ustawy, jest wojewoda. PLW w tym postępowaniu, zgodnie z art. 1a pkt 13 i art. 5 § 1 pkt 2 ustawy, występuje w charakterze wierzyciela. Do jego obowiązków, zgodnie z art. 15 ustawy, należy przesłanie zobowiązanemu pisemnego upomnienia zawierającego wezwanie do wykonania obowiązku, w terminie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego. Następnie, po bezskutecznym upływie terminu, PLW winien wystawić tytuł wykonawczy i przesłać go organowi egzekucyjnemu wraz z dowodem doręczenia upomnienia, zgodnie z art. 26 i art. 27 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości zagrażających w sposób bezpośredni zdrowiu lub życiu zwierząt w schronisku (np. zła kondycja i stan zdrowia zwierząt; zbyt duże zagęszczenie zwierząt w kojcach, powodujące znaczne naruszenie dobrostanu zwierząt i prowadzące do zagryzania się zwierząt; stan pomieszczeń niezapewniający ochrony przed warunkami zewnętrznymi i powodujący zagrożenie życia i zdrowia zwierząt), powiatowy lekarz weterynarii powinien rozważyć wydanie, na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, decyzji administracyjnej nakazującej wstrzymanie działalności poprzez zakazanie przyjmowania nowych zwierząt do schroniska do czasu usunięcia uchybień. Decyzji tej powinien być nadany rygor natychmiastowej wykonalności. Jednocześnie, powiatowy lekarz weterynarii powinien objąć schronisko wzmożonym nadzorem do czasu usunięcia nieprawidłowości.
4. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących dokumentacji, w szczególności, gdy nieprawidłowości te powodują, iż nie jest jasny los zwierząt przyjmowanych do schroniska, powiatowy lekarz weterynarii, powinien rozważyć wydanie, na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, decyzji administracyjnej nakazującej wstrzymanie działalności poprzez zakazanie przyjmowania nowych zwierząt do schroniska do czasu usunięcia nieprawidłowości dotyczących dokumentacji.
5. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości dotyczących infrastruktury, jeśli nie zagrażają one w sposób bezpośredni zdrowiu lub życiu zwierząt w schronisku (np. brak wydzielonych pomieszczeń; zły stan pomieszczeń niezagrażający bezpośrednio dobrostanowi zwierząt; niesprawna chłodnia do przetrzymywania zwłok), powiatowy lekarz weterynarii powinien wydać, na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, decyzji

- administracyjnej nakazującej usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w określonym terminie.
6. Po upływie wyznaczonego terminu, o którym mowa w ust. 4, nie później niż w terminie 30 dni powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrolę sprawdzającą w celu oceny, czy nakazy, o których była mowa w decyzji zostały wykonane. W przypadku, gdy podmiot nie wykonuje nakazów, o których mowa w ust. 2-4, powiatowy lekarz weterynarii wydaje, na podstawie art. 9 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt decyzję o zakazie prowadzenia działalności nadzorowanej i skreśla schronisko z rejestru. Powiatowy lekarz weterynarii prowadzi nadzór nad likwidacją schroniska do czasu całkowitego usunięcia zwierząt, tj. przeprowadza regularne kontrole mające w celu stwierdzenie czy zwierzęta są otaczane właściwą opieką, otrzymują karmę i wodę, a także czy prowadzona jest akcja przekazywania zwierząt nowym właścicielom lub opiekunom.
 7. W przypadku kontroli przestrzegania wymagań niezbędnych dla zatwierdzenia schroniska do przemieszczeń psów, kotów i fretek z tego schroniska do innego państwa członkowskiego, prowadzonych po wydaniu zatwierdzenia powiatowy lekarz weterynarii, na podstawie art. 138 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 wprowadza właściwe środki, aby zapewnić podjęcie przez dany podmiot działań naprawczych oraz zapobieżenie dalszym przypadkom występowania niezgodności, w tym celu może podjąć w szczególności następujące działania:
 - a) nałożenie procedur sanitarnych,
 - b) zakaz przemieszczeń zwierząt do innych państw członkowskich,
 - c) zawieszenie działania lub zamknięcie całego schroniska,
 - d) wszelkie inne środki jakie właściwy organ uznaje za właściwe.
 8. W przypadku podejrzenia, iż doszło do naruszenia art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 77 pkt 1 lub pkt 3 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii powinien złożyć do organów ścigania, w trybie i na zasadach określonych we właściwych przepisach, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
 9. W każdym przypadku podejrzenia, iż doszło do naruszenia art. 37 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, art. 85 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii powinien złożyć do organów ścigania, w trybie i na zasadach określonych we właściwych przepisach, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia wykroczenia lub złożyć wniosek o ukaranie.

12. Wysyłka zwierząt ze schroniska do innych państw członkowskich.

1. Schronisko, które wysyła zwierzęta do państwa członkowskiego Unii Europejskiej innego

niż Rzeczpospolita Polska, powinno spełniać wymagania określone w pkt 2 i 3 w części 5 załącznika I do rozporządzenia 2019/2035, tj.:

1. wymogi dotyczące izolacji zwierząt i innych środków bioasekuracji:

- a) posiadania osobnych pomieszczeń do izolacji zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną psów, kotów i frotek,
- b) czyszczenia i odkażania pomieszczeń i wybiegów, na których utrzymywane są zwierzęta, oraz wszelkich korytarzy, a także materiałów i sprzętu, z którymi zwierzęta mają styczność po usunięciu każdej partii zwierząt oraz w stosownych przypadkach przed wprowadzeniem nowej partii zwierząt zgodnie z ustalonymi procedurami operacyjnymi, które podlegają kontroli – należy sprawdzić, czy podmiot posiada odpowiednią procedurę operacyjną, czy procedura operacyjna zawiera wykaz stosowanych środków, czy zostały one dopuszczone do obrotu, czy stosowane środki są używane zgodnie z zaleceniami producenta, czy są stosowane lampy UV o ważnej homologacji, czy przewidziano stosowanie przerwy sanitarnej w razie wystąpienia choroby zakaźnej lub choroby pasożytniczej,
- c) stosowania odpowiedniej przerwy sanitarnej po oczyszczeniu i odkażeniu obiektów, w których utrzymywane są psy, koty i fretki, przed wprowadzeniem nowej partii zwierząt – czas trwania przerwy sanitarnej powinien zostać ustalony w porozumieniu z powiatowym lekarzem weterynarii, który powinien wziąć pod uwagę choroby występujące na terenie powiatu i schroniska; sposób utrzymywania zwierząt w danym schronisku, procedury operacyjne dotyczące czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń po opuszczeniu lub przed wprowadzeniem zwierząt,
- d) posiadania odpowiedniego systemu odprowadzania ścieków - należy zwrócić uwagę, czy i schronisko jest wyposażone w odpowiednią infrastrukturę oraz, czy ścieki są sprawnie odprowadzane z pomieszczeń, gdzie przebywają zwierzęta.

2. Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu:

- a) standardu pomieszczeń odpowiedniego do przetrzymywania zwierząt – umożliwiające zachowanie naturalnej pozycji ciała, ruch czy dostęp do światła dziennego; czy występują ostre krawędzie ani inne wystające elementy, które mogłyby powodować urazy u zwierząt, czy konstrukcja uniemożliwia bezpośrednią komunikację z obiektami izolacyjnymi oraz kontakt ze zwierzętami z zewnątrz, w tym stanowi zabezpieczenie przed gryzoniami, a jednocześnie umożliwia sprawne przeprowadzenie inspekcji oraz wszelkich koniecznych zabiegów,
- b) możliwości łatwego czyszczenia i odkażania stref, w których przetrzymywane są zwierzęta, oraz wszelkich korytarzy, podłóg, ścian i wszelkich innych materiałów

- lub sprzętów, z którymi mają kontakt zwierzęta; należy zwrócić uwagę czy powierzchnie są gładkie, zmywalne i nieuszkodzone,
- c) wydzielonego miejsca do przechowywania materiału ściółkowego, zużytej ściółki, obornika – kontroli powinna podlegać szczelność pojemników, czy są regularnie opróżniane a w przypadku karmy dla zwierząt domowych – czy jest przechowywana zgodnie z zaleceniami producenta ,
 - d) odpowiedniego sprzętu do czyszczenia i odkażania obiektów, narzędzi i środków transportu.

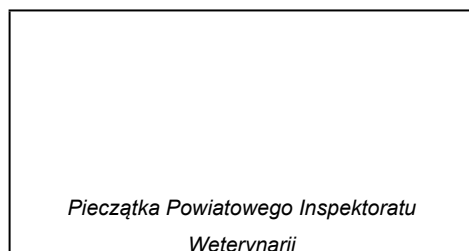
13. Raport roczny z wizytacji schronisk

1. Powiatowi lekarze weterynarii przekazują raporty roczne do właściwych terytorialnie wojewódzkich lekarzy weterynarii najpóźniej do dnia 31 maja po roku sprawozdawczym.
2. Wojewódzcy lekarze weterynarii przekazują do dnia 30 czerwca każdego roku, do Głównego Lekarza Weterynarii roczny raport z kontroli schronisk powiatowych lekarzy weterynarii według załącznika nr 3.

14. Przepis końcowy

1. Uchyła się instrukcję Głównego Lekarza Weterynarii Nr BP.0200.1.2.2023 z dnia 3 lutego 2023 r.
2. Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Zatwierdził:
Krzysztof Jażdżewski
Główny Lekarz Weterynarii

LISTA KONTROLNA SPIWET – Schronisko dla zwierząt

Data rozpoczęcia kontroli

Data zakończenia kontroli

Przerwy

PROTOKÓŁ KONTROLI Nr

prowadzonej na podstawie upoważnienia PLW w z dnia
..... nr

Czynności kontrolne poprzedzono okazaniem legitymacji służbowej oraz upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Niniejszy protokół jest przeznaczony do dokumentowania stwierdzonych niezgodności z wymaganiami zawartymi w:

- ustawie z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580) - UOZ,
- ustawie z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1075),
- rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 175 z późn. zm.);
- rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych (Dz. Urz. UE L 314 z 05.12.2019, str. 115, z późn. zm.)

Niniejszy protokół może stanowić podstawę do wdrożenia nakazowego postępowania administracyjnego lub zawiadomienia organów ścigania o popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia.

Kontrolowany został poinformowany o jego prawach i obowiązkach w trakcie kontroli.

Nazwa przedsiębiorcy, organizacji pożytku publicznego lub imię i nazwisko osoby fizycznej prowadzącej schronisko:		Weterynaryjny numer identyfikacyjny:		
Adres schroniska:		Imię i nazwisko z kierownika schroniska:		
Gatunki zwierząt przebywających w schronisku: ☐ PSY ☐ KOTY ☐ INNE:.....	Liczba zwierząt w dniu kontroli: PSY:..... KOTY:..... INNE:.....	Maksymalna liczba zwierząt: PSY:..... KOTY:..... INNE:.....	Ogólna powierzchnia pomieszczeń dla zwierząt PSY:..... KOTY:..... INNE:.....	
Dane właściciela/kierownika lub osoby przez niego upoważnionej zwanego w dalszej części „Kontrolowanym”:				
Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolującego:				
I. Część ogólna – warunki weterynaryjne Ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1075)				
(P – prawidłowo, N – nieprawidłowo, ND – nie dotyczy)		P	N	ND
1.	Podmiot zgłosił powiatowemu lekarzowi weterynarii w formie pisemnej zamiar prowadzenia działalności w zakresie prowadzenia schroniska dla zwierząt.			
2.	Podmiot uzyskał decyzję PLW o nadaniu temu podmiotowi weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego.			
3.	Podmiot prowadzący działalność nadzorowaną, informuje, w formie pisemnej, powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.			
II. Wymagania dotyczące schroniska Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 175)				
4.	Schronisko dla zwierząt zlokalizowane jest w miejscu oddalonym co najmniej:			
4.1.	150 m od obiektów wymienionych w § 1. ust. 1			
4.2.	500 m, mierzonej jako najkrótszy odcinek od obiektów budowlanych schroniska do ujęć wody przeznaczonych do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.			
5.	Teren, na którym jest zlokalizowane schronisko:			

5.1.	ma utwardzone drogi komunikacyjne;			
5.2.	zabezpieczono ogrodzeniem o wysokości co najmniej 170 cm trwale związanym z gruntem, niemającym elementów stwarzających zagrożenie powstania urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt.			
6.	W schronisku wyodrębniono pomieszczenia przeznaczone do:			
6.1.	wykonywania podstawowych zabiegów leczniczych, wyposażone co najmniej w stół zabiegowy, oświetlenie naturalne lub sztuczne o natężeniu 500 luksów, zamykaną szafkę do przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych, chyba że takie zabiegi są wykonywane w zakładzie leczniczym dla zwierząt, z którym podmiot prowadzący schronisko zawarł umowę o wykonywanie takich zabiegów;			
6.2.	izolowania zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt			
6.3.	utrzymywania zwierząt zdrowych, w tym osobne pomieszczenie dla niekastrowanych samców i samic;			
6.4.	kwarantanny zwierząt przyjętych do schroniska co najmniej przez 15 dni liczonych od dnia przyjęcia zwierzęcia, pozwalające na ich izolowanie od innych zwierząt oraz zabezpieczające przed przeniesieniem choroby zakaźnej zwierząt do schroniska;			
6.5.	separacji zwierząt agresywnych;			
6.6.	utrzymywania młodych oddzielonych od matek;			
6.7.	utrzymywania samic z oseskami;			
6.8.	prac administracyjno-biurowych;			
6.9.	celów socjalnych.			
7.	W schronisku wyodrębniono miejsca przeznaczone do:			
7.1.	przechowywania produktów leczniczych weterynaryjnych i wyrobów medycznych;			
7.2.	przechowywania karmy, w których przechowuje się zapas karmy umożliwiający, co najmniej przez 7 dni, zaspokojenie potrzeb żywnościowych zwierząt przebywających w schronisku, chyba że jest zachowana ciągłość dostawy karmy;			
7.3.	przechowywania środków dezynfekcyjnych;			
7.4.	wydawania zwierząt ze schroniska;			
7.5.	składowania odchodów zwierząt.			
8.	W pomieszczeniach, o których mowa w pkt 6.2, 6.6 - 6.7, jest temperatura nie niższa niż 16°C.			
9.	Przed wejściami do pomieszczeń, o których mowa w pkt. 6.2 i 6.4, wyłożono maty dezynfekcyjne, przy czym wyłożone maty muszą mieć szerokość nie mniejszą niż szerokość danego wejścia, a długość – nie mniejszą niż 1 m.			
10.	W schronisku jest wybieg dla psów, o powierzchni nie mniejszej niż 100 m ² , z dostępem do trawnika oraz materiałów i przedmiotów absorbujących uwagę psów, pozwalający na socjalizację psów i realizację zachowań właściwych dla tego gatunku.			
11.	Każdemu psu zapewniono wyjście na wybieg lub spacer nie rzadziej niż 2 razy w tygodniu, przy czym tego wymagania można nie stosować do psów lękliwych i agresywnych, suk ze szczeniętami, szczenięt, psów podlegających kwarantannie oraz psów, w odniesieniu do których ograniczenie wyjścia na wybieg lub spacer wynika z zalecenia lekarza weterynarii.			
12.	W pomieszczeniach, o których mowa w pkt 6.2 - 6.7, zwierzętom zapewniono możliwość swobodnego poruszania się, ochronę przed			

	niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz stały dostęp do wody spełniającej wymagania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.			
13.	Minimalne warunki, jakie muszą spełniać pomieszczenia, o których mowa w pkt 5.2 - 5.7, w których są utrzymywane psy:			
13.1.	psy utrzymuje się pojedynczo lub w grupach złożonych z maksymalnie 6 zgodnie żyjących zwierząt, z wyjątkiem suk ze szczeniętami oraz całych miotów szczeniąt w liczbie większej niż 6, których nie należy rozdzielać;			
13.2.	w kojcu zewnętrznym lub nieogrzewanym pomieszczeniu są budy o wielkości i w liczbie umożliwiającej wszystkim psom jednocześnie schronienie i wypoczynek;			
13.3.	budy i podesty wykonane z drewna zabezpieczono środkami impregnującymi, nieszkodliwymi dla zwierząt;			
13.4.	w ogrzewanych pomieszczeniach i ogrzewanych kojcach wewnętrznych są legowiska;			
13.5.	zwierzęta agresywne utrzymywane są pojedynczo;			
13.6.	kojec suki ze szczeniętami wyposażono w dodatkowy przedział lub półkę spoczynkową, umożliwiające suce czasową separację od szczeniąt;			
13.7.	karmiącej suce ze szczeniętami zapewniono powierzchnię równą powierzchni przeznaczonej dla pojedynczego psa o identycznej masie ciała, zgodnie z wielkościami określonymi w pkt 13.8;			
14.	Minimalna powierzchnia dla psów w kojcu, z wyjątkiem powierzchni zajętej przez legowisko lub budę, wynosi:			
14.1.	dla psa o masie ciała do 20 kg – 4 m ² ;			
14.2.	dla kolejnego psa o masie ciała do 20kg – 2m ² ;			
14.3.	dla psa o masie ciała między 20 a 30 kg – 6 m ² ;			
14.4.	dla kolejnego psa o masie ciała między 20 a 30 kg – 3 m ² ;			
14.5.	dla psa o masie ciała powyżej 30 kg – 8 m ² ;			
14.6.	dla kolejnego psa o masie ciała powyżej 30 kg – 4 m ² .			
15.	Minimalna wysokość w kojcu wynosi 1,7 m.			
16.	Minimalne warunki, jakie powinny spełniać pomieszczenia, o których mowa w pkt 5.2 - 5.7 , w których są utrzymywane koty:			
16.1.	powierzchnia dla dorosłego kota wynosi 1,5 m ² , z wyjątkiem powierzchni zajętej przez legowisko; pomieszczenie zostało wyposażone w półkę spoczynkową o powierzchni 0,5 m ² ;			
16.2.	dla dodatkowego dorosłego kota zapewniono 0,75 m ² powierzchni oraz dodatkowo półkę spoczynkową o powierzchni 0,5 m ² ;			
16.3.	pomieszczenie ma wysokość 2 m;			
16.4.	powierzchnia, na której utrzymuje się samicę z młodymi, wynosi minimum 1,5 m ² ;			
16.5.	pomieszczenie wyposażono w legowiska, kuwety na odchody oraz przedmioty służące do wspinania się i ścierania pazurów;			
16.6.	miejsca karmienia i miejsca, w których są umieszczone kuwety, są oddalone od siebie o co najmniej 0,5 m;			
16.7.	w przypadku utrzymywania w jednym pomieszczeniu do 4 dorosłych kotów zapewniono 1 kuwetę na każdego kota;			
16.8.	w przypadku utrzymywania w jednym pomieszczeniu więcej kotów niż 4 zapewniono dodatkowo 1 kuwetę na każde 2 kolejne koty;			
16.9.	w okresie kwarantanny lub w przypadku potrzeby izolacji, separacji lub			

	podczas leczenia koty utrzymywane są w klatkach, (70 cm długości, 60 cm szerokości oraz 60 cm wysokości)			
17.	Zwierzęta w schronisku karmi się co najmniej raz dziennie karmą właściwą dla danego gatunku zwierząt.			
18.	W schronisku jest urządzenie chłodnicze do czasowego przetrzymywania zwłok zwierząt przed przekazaniem ich do zakładu prowadzącego działalność w zakresie unieszkodliwiania zwłok zwierząt, z którym podmiot prowadzący schronisko zawarł umowę o wykonywanie takich usług.			
19.	Ściany, podłogi i drzwi w pomieszczeniach, o których mowa w pkt 6.1 - 6.7, wykonano:			
19.1.	z trwałych materiałów:			
19.2.	umożliwiających mycie i odkażanie,			
19.3.	niepowodujących urazów lub uszkodzeń ciała u zwierząt;			
19.4.	w sposób uniemożliwiający ucieczkę zwierząt.			
20.	W schronisku pomieszczenia i kojce, w których są utrzymywane zwierzęta, w tym urządzenia do pojenia i karmienia, czyści się co najmniej raz dziennie.			
21.	W schronisku przeprowadza się dezynsekcję pomieszczeń:			
21.1.	o których mowa w pkt 6.2 i 6.4, po każdym opuszczeniu pomieszczenia przez zwierzę;			
21.2.	innych niż te, o których mowa w pkt 5.2 i 5.4, w których przebywają zwierzęta, nie rzadziej niż raz na miesiąc.			
22.	W schronisku przeprowadza się deratyzację co najmniej 2 razy w roku.			
23.	W schronisku prowadzi się wykaz zwierząt przebywających w schronisku zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia.			
23.1.	Wykaz prowadzi się w postaci elektronicznej, z możliwością sporządzenia wydruku.			
23.2.	Kopię wypisu, o którym mowa w § 6 ust. 4 rozporządzenia, schronisko przechowuje przez 3 lata od dnia wydania zwierzęcia ze schroniska.			
24.	Zwierzętom przebywającym w schronisku zapewniono:			
24.1.	opiekę sprawowaną przez osobę przeszkoloną w zakresie postępowania ze zwierzętami oraz przepisów o ochronie zwierząt w godzinach pracy schroniska (minimum przez 8 godzin), a poza tymi godzinami stosuje się środki organizacyjne lub techniczne;			
	opiekę weterynaryjną w zakresie kontroli stanu zdrowia, leczenia i profilaktyki, w tym:			
24.2.	szczepienia psów przeciwko parwowirozie, parainfluenze i nosówce oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii,			
24.3.	szczepienia kotów przeciwko wściekliznie co 12 miesięcy, panleukopenii, herpeswirozie i kaliciwirozie oraz aktualizacje tych szczepień, zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii,			
24.4.	zwalczanie pasożytów wewnętrznych i zewnętrznych.			
25.	W schronisku zatrudniono osobę lub zawarto umowę o świadczenie usług z osobą, która odpowiada za przestrzeganie przepisów w sprawie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla			

	zwierząt oraz przepisów o ochronie zwierząt, posiadającą wykształcenie w zawodzie technik weterynarii lub wykształcenie wyższe na kierunku weterynaria lub zootechnika i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w pracy ze zwierzętami.			
26.	W schronisku zapewniono przeprowadzenie kastracji dojrzałych płciowo:			
26.1.	psów i samic kotów po upływie kwarantanny, a przed upływem 8 miesięcy liczonych od dnia ich przyjęcia do schroniska;			
26.2.	kocurów przed ich wydaniem ze schroniska.			
27.	W schronisku prowadzi się ewidencję wyprowadzeń psów na wybiegi lub spacer.			
28.	Ewidencja wyprowadzeń psów zawiera - imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer, numer ewidencyjny psa oraz datę wyprowadzenia psa na wybieg lub spacer.			
29.	Ewidencję, o której mowa w pkt 27, prowadzi się w formie elektronicznej, z możliwością sporządzenia wydruku.			
30.	Dane obejmujące imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres osoby lub nazwę, siedzibę i adres podmiotu, którym przekazano zwierzę, przechowuje się w schronisku przez 3 lata od dnia wydania zwierzęcia ze schroniska.			
31.	Dane obejmujące imię i nazwisko osoby wyprowadzającej psa na wybieg lub spacer, które znajdują się w ewidencji, o której mowa w pkt 27, przechowuje się w schronisku do dnia wydania tego psa ze schroniska.			
32.	W schronisku zapewnia się, że psy i koty przyjęte do schroniska niemające oznakowania zostaną oznakowane transponderem, zgodnym z normą ISO 11784 „Radiowa identyfikacja zwierząt – Struktura kodowa” i wykorzystującym technologię HDX lub FDX-B oraz umożliwiającym odczytanie danych przez czytnik zgodny z normą ISO 11785 „Charakterystyka protokołu transmisji”.			
33.	Oznakowanie, o którym mowa w pkt 32, wykonuje się nie później niż w terminie 7 dni od dnia zakończenia kwarantanny, chyba że lekarz weterynarii zaleci inaczej.			
34.	Informacje o oznakowaniu, o którym mowa w pkt 32, wprowadza się do bazy danych zwierząt towarzyszących wraz z podaniem nazwy, siedziby i adresu schroniska, do którego przyjęto zwierzę.			
III. Warunki utrzymania zwierząt w schronisku				
Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580)				
(P – prawidłowo, N – nieprawidłowo)			P	N
35.	Utrzymujący zwierzę domowe, ma obowiązek zapewnić mu:			
35.1.	pomieszczenie chroniące je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi.			
35.2..	pomieszczenie z dostępem do światła dziennego.			
35.3.	pomieszczenie umożliwiające swobodną zmianę pozycji ciała.			
35.4.	odpowiednią karmę i stały dostęp do wody.			
36.	Zwierzęta przebywające w schronisku są traktowane w sposób humanitarny.			

37.	Zwierzęta nie są ranione lub okaleczane.			
38.	Zwierzęta nie są bite przedmiotami twardymi i ostrymi lub urządzeniami obliczonymi na sprawianie specjalnego bólu, bite po głowie, dolnej części brzucha, dolnych częściach kończyn.			
39.	Nie używa się uprzęży, pęt, stelaży, więzów lub innych urządzeń zmuszających zwierzę do przebywania w nienaturalnej pozycji, powodujących zbędny ból, uszkodzenia ciała lub śmierć.			
40.	Zwierzęta nie są złośliwie straszone lub drażnione.			
41.	Zwierzęta nie są utrzymywane w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym w stanie rażącego niechlujstwa.			
42.	Pomieszczenia i kojce dla zwierząt umożliwiają zwierzętom zachowanie naturalnej pozycji ciała.			
43.	Zwierzęta nie są utrzymywane na uwięzi, która powoduje u nich uszkodzenie ciała lub cierpienie oraz nie zapewnia możliwości ruchu.			
IV. Wysyłka zwierząt ze schroniska do innych państw członkowskich				
Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2019/2035 z dnia 28 czerwca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do przepisów dotyczących zakładów utrzymujących zwierzęta lądowe i wylęgarni oraz identyfikowalności niektórych utrzymywanych zwierząt lądowych i jaj wylęgowych				
(P – prawidłowo, N – nieprawidłowo, ND – nie dotyczy)		P	N	ND
44.	Wymogi dotyczące izolacji i innych środków bioasekuracji w schroniskach dla psów, kotów i fretek:			
44.1.	należy zapewnić odpowiednie obiekty izolacyjne dla psów, kotów i fretek;			
44.2.	obszary, na których utrzymywane są koty, psy i fretki, oraz wszelkie korytarze, a także materiały i sprzęt, z którymi zwierzęta mają styczność, muszą być czyszczone i odkażane po usunięciu każdej partii zwierząt oraz w stosownych przypadkach przed wprowadzeniem nowej partii zwierząt zgodnie z ustalonymi procedurami operacyjnymi;			
44.3.	po oczyszczeniu i odkażaniu obiektów, w których utrzymywane są psy, koty i fretki, a przed przybyciem nowej partii zwierząt musi nastąpić odpowiednia przerwa sanitarna.			
44.4.	należy wdrożyć odpowiedni system odprowadzania ścieków.			
45.	Wymogi dotyczące obiektów i sprzętu w miejscach gromadzenia psów, kotów i fretek:			
45.1.	należy zapewnić obiekty spełniające właściwy standard, odpowiednie do przetrzymywania tych zwierząt; ich konstrukcja musi uniemożliwiać kontakt ze zwierzętami z zewnątrz oraz bezpośrednią komunikację z obiektami izolacyjnymi, a jednocześnie umożliwiać sprawne przeprowadzenie inspekcji oraz wszelkich koniecznych zabiegów			
45.2.	należy zapewnić możliwość łatwego czyszczenia i odkażania stref, w których przetrzymywane są zwierzęta, oraz wszelkich korytarzy, podłóg, ścian i wszelkich innych materiałów lub sprzętów, z którymi mają kontakt zwierzęta;			
45.3.	należy zapewnić odpowiednie obszary przechowywania odpowiednio materiału ściółkowego, zużytej ściółki, obornika i karmy dla zwierząt domowych			
45.4.	należy zapewnić odpowiedni sprzęt do czyszczenia i odkażania			

obiektów, narzędzi i środków transport.			
---	--	--	--

Opis stwierdzonych nieprawidłowości oraz ich zakresu

Zastrzeżenia Kontrolowanego do niniejszego protokołu ¹⁾

Adnotacja o załącznikach.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.
Jeden egzemplarz pozostawiono u Kontrolowanego

.....
(data i podpis Kontrolowanego)

albo, w przypadku odmowy przyjęcia, doręczono Kontrolowanemu za zwrotnym potwierdzeniem odbioru dnia
..... r.

.....
(data i podpis kontrolującego)

Adnotacja o odmowie wpuszczenia kontrolującego na teren schroniska.

.....
(data i podpis kontrolującego)

Adnotacja o odmowie podpisania protokołu kontroli przez Kontrolowanego.^{2,3)}

.....
(data i podpis kontrolującego)

Protokół sporządzono w

.....
(data i podpis Kontrolowanego)

.....
(pieczętka, data i podpis kontrolującego)

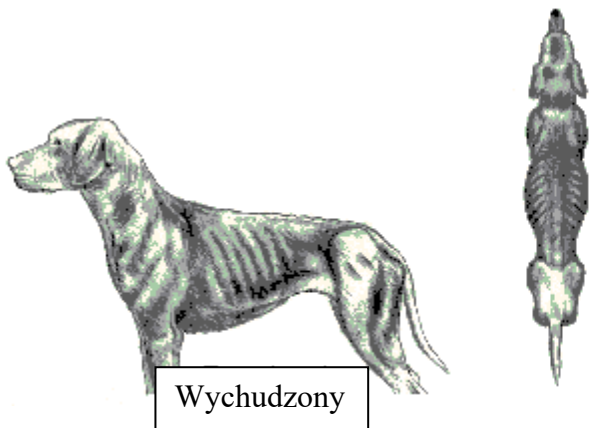
POUCZENIE

- 1) **Zastrzeżenia** do protokołu można zgłosić na piśmie **w terminie 7 dni** od dnia otrzymania protokołu kontroli;
- 2) W przypadku odmowy podpisania protokołu, istnieje obowiązek złożenia na tę okoliczność, przez Kontrolowanego, **w terminie 7 dni** od daty otrzymania protokołu, **wyjaśnień** dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli.
- 3) Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania go przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

Skala służąca do oceny warunków utrzymania psów (Tufts Animal Care and Condition)I. Skala kondycji

5. Wychudzony

- wszystkie kości wyraźnie widoczne z odległości
- brak tkanki tłuszczowej
- wyraźna utrata masy mięśniowej
- silnie zapadnięty brzuch oraz kształt klepsydry

4. Duża niedowaga

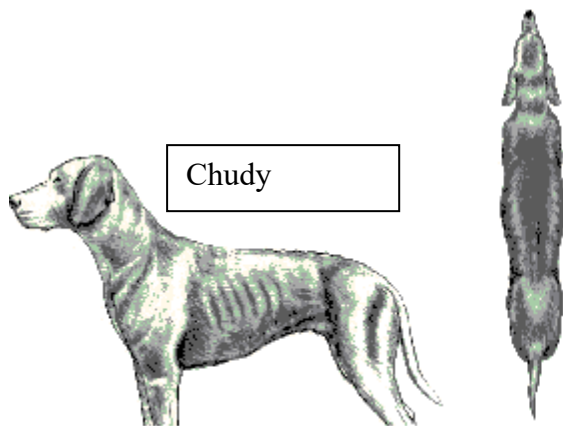
- żebra, kręgi oraz kości miednicy wyraźnie widoczne
- niewyczuwalna wyściółka tłuszczowa
- niewielka utrata masy mięśniowej
- zauważalny zapadnięty brzuch oraz kształt klepsydry

3. Chudy

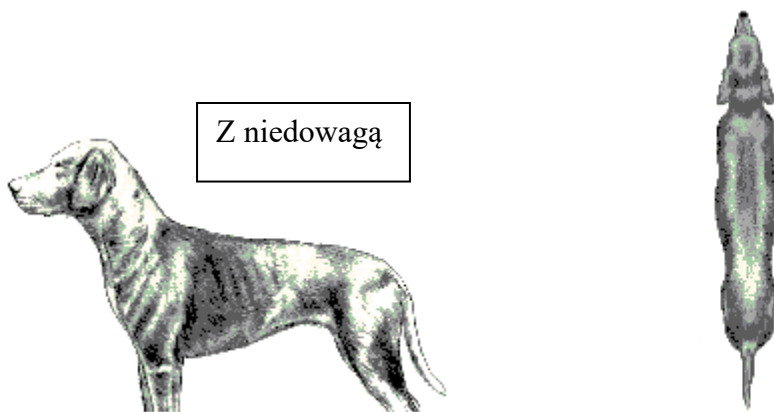
- widoczne wyrostki kręgów oraz kości miednicy
- żebra łatwo wyczuwalne i mogą być widoczne

- niewyczuwalna tkanka tłuszczowa
- widoczna talia i podkaszanie brzucha

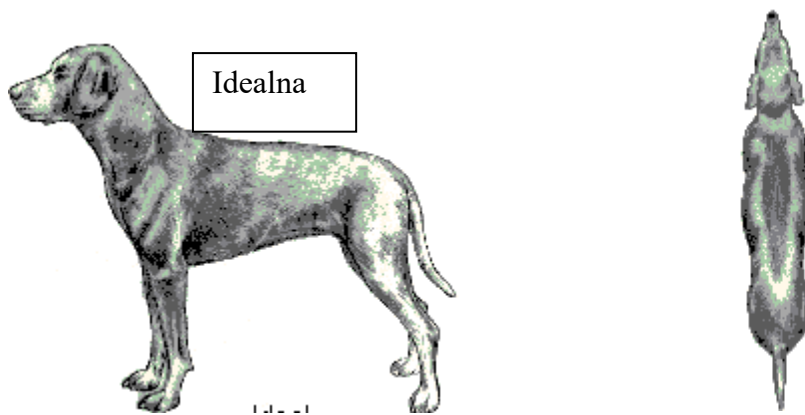
2. Z niedowagą

- żebra łatwo wyczuwalne pokryte minimalną warstwą tkanki tłuszczowej
- talia łatwo zauważalna patrząc z góry, wyraźne podkaszanie brzucha
- brak utraty masy mięśniowej
- sylwetka typowa dla niektórych ras np. chartów

1. Idealna

- żebra wyczuwalne bez nadmiaru tkanki tłuszczowej
- widoczne lekkie podkaszanie brzucha z boku
- talia widoczna za żebrami patrząc z góry

II. Skala bezpieczeństwa pogodowego

Psy wielkie i duże – temp. powyżej 27°C oraz poniżej – 10°C	- ocena 5
temp. 24 - 27 °C oraz ok. – 10 °C	- ocena 4
temp. 18 – 24 °C oraz pomiędzy 5 °C a -1 °C	- ocena 3
temp. ok. 16 °C oraz ok. 5 °C	- ocena 2
temp. 8-15,5 °C	- ocena 1
Psy duże i średnie – temp. powyżej 30°C oraz poniżej – 12°C	- ocena 5
temp. 27 - 30 °C oraz od -1 do – 10 °C	- ocena 4
temp. 24 – 27 °C oraz pomiędzy 5 °C a -1 °C	- ocena 3
temp. 20-23 °C oraz ok. 8 °C	- ocena 2
temp. 10-19 °C	- ocena 1
Psy małe – temp. powyżej 30°C oraz poniżej – 10°C	- ocena 5
temp. 27 - 30 °C oraz pomiędzy -2 a -7 °C	- ocena 4
temp. 24 – 26 °C oraz pomiędzy 5 °C a -1 °C	- ocena 3
temp. 20-23 °C oraz 6-10 °C	- ocena 2
temp. 14-19 °C	- ocena 1

Oдноśnie temperatur wysokich i bardzo wysokich:

- należy odjąć 1 pkt gdy dostępna jest woda oraz gdy psy trzymane są w cieniu,
- dodać 1 pkt w przypadku psów o skróconych pyskach lub otyłych

Oдноśnie temperatur niskich:

- należy dodać 1 pkt dla ras miniaturowych
- należy dodać 2 pkt dla psów utrzymywanych na deszczu lub deszczu ze śniegiem
- odjąć 1 pkt dla ras północnych lub posiadających gęstą sierść oraz dla psów zaaklimatyzowanych do niskich temperatur

Oдноśnie zarówno niskich jak i wysokich temperatur:

- dodać 1 pkt dla psów poniżej 6 miesiąca życia i psów starych

III. Skala warunków sanitarnych

5. Brudno – odchody lub mocz gromadzony przez wiele dni lub tygodni; bardzo silny odór, utrudniający oddychanie. Duża liczba śmieci, odpadów i gruzu; utrudniająca spokojny odpoczynek, zachowanie normalnej pozycji lub sprawiająca zagrożenie dla zwierząt; bardzo trudne lub niemożliwe uniknięcie przez zwierzę kontaktu z odchodami, moczem, błotem lub stojącą wodą. Karma lub woda zanieczyszczona.

4. Bardzo niehigienicznie - odchody lub mocz gromadzony przez wiele dni; znacznego stopnia odór powodujący, że oddychanie jest nieprzyjemne; średnia liczba śmieci i odpadów mogąca utrudnić odpoczynek lub ruch zwierząt; potencjalna możliwość zranienia przez ostre krawędzie lub szkło; zwierzę z trudnością może uniknąć kontaktu z odchodami, stojącą wodą lub błotem.

3. Niehigienicznie - odchody lub mocz gromadzony przez kilka dni; Zwierzę może uniknąć kontaktu z odchodami; średniego stopnia odór; śmieci i odpady nie uniemożliwiają wypoczynku lub normalnej postawy. Śmieci mogą wpływać na swobodne poruszanie się lub spowodować zaplątanie się zwierzęcia ale nie ma ostrych krawędzi lub zbitego szkła mogącego spowodować zranienie. Pies może uniknąć kontaktu z błotem lub wodą jeśli znajdują się w jego otoczeniu.

2. Poniżej zadowalającego – warunki jak w pkt 1 chociaż z drobnymi nieprawidłowościami; nie więcej niż 1-2 dniowe zaleganie odchodów; nieznaczny nieład.

1. Zadowalający – otoczenie jest suche i nie ma zalegających odchodów; karma i woda nie zanieczyszczone; nie ma śmieci, odpadów zaśmiecających otoczenie i utrudniających odpoczynek, normalną pozycję i zakres ruchów lub powodujących zagrożenie lub zaplątanie się zwierzęcia.

IV Skala oceny opieki

5. Bardzo zaniedbany – sierść bardzo skołtuniona, utrudniająca poruszanie, wpływająca na możliwość widzenia; okolice krocza drażnione na skutek zalegania na sierści moczu i kału; pies nie może być czesany bez całkowitego ostrzyżenia; w kołtunach znajdują się wplątane ciała obce; przerośnięte pazury wrastające w poduszki i powodujące nieprawidłową pozycję stóp i utrudniające lub uniemożliwiające chodzenie. Obroża lub łańcuch, mogą wrastać w szyję.

4. Zaniedbany – sierść skołtuniona, włosy zbite tak, iż nie można ich rozdzielić grzebieniem lub szczotką. W kołtunach zdarzają się wplątane ciała obce. Większa część sierści musi zostać obcięta aby usunąć kołtuny. Wyrośnięte pazury powodują że stopy stawiane są w nieprawidłowej pozycji i wpływają na normalny sposób poruszania się. Zabrudzenie okolicy krocza i możliwe podrażnienia; Obroża lub łańcuch bardzo ciasne, powodujące otarcie skóry.

3. Na granicy zaniedbania – w sierści znajdują się liczne kołtuny ale pies może zostać wyczesany bez konieczności obcięcia sierści. Brak wyraźnego zabrudzenia lub podrażnienia okolic krocza z powodu skołtunionej sierści. Pazury wymagające obcięcia i na tyle długie aby powodować nieprawidłowy chód. Obroża lub łańcuch na tyle ciasne, że powodują wytarcie sierści.

2. Poniżej zadowolającego – sierść może być miejscami zabrudzona lub mogą występować nieliczne, łatwo usuwalne kołtuny. Pozostała sierść może być wyczesana bez problemów. Pazury wymagają skrócenia. Obroża lub łańcuch dobrze dopasowane.

1. Zadowolający – pies jest czysty, sierść normalnej długości, właściwej dla rasy, łatwa do wyczesania. Paznokcie nie dotykają lub nieznacznie dotykają podłoża. Obroża lub łańcuch dobrze dopasowane.

Interpretacja wyników:

wynik	Skala dotycząca kondycji, opieki, otoczenia	Skala dotycząca warunków pogodowych
≥5	Rażące zaniedbanie i niehumanitarne traktowanie zwierząt. Sytuacja wymagająca natychmiastowej poprawy	Potencjalne zagrożenie życia. Konieczna natychmiastowa reakcja i zapewnienie zwierzętom odpowiedniej opieki.
4	Poważne zaniedbanie i niehumanitarne traktowanie zwierząt (chyba, że istnieje medyczne uzasadnienie stanu zwierząt). Konieczna jest szybka poprawa .	Sytuacja poważna wymagająca szybkiej interwencji
3	Widoczne oznaki zaniedbania, konieczna jest poprawa nieprawidłowości oraz monitorowanie sytuacji.	Oznaki potencjalnie niebezpiecznej sytuacji w zależności od rasy i czasu przebywania na zewnątrz.
2	Drobne uchybienia w opiece. Należy zalecić poprawę.	Ryzyko mało prawdopodobne, ale należy ocenić sytuację i ewentualnie wydać zalecenia
≤1	Brak oznak zaniedbania	Brak oznak ryzyka

Wzór raportu rocznego z wizytacji schronisk dla zwierząt

Zakładka 1 – Dane ogólne

DANE OGÓLNE						WŁAŚCICIEL SCHRONISKA					UTRZYMYWANE ZWIERZĘTA				
LP.	WNI	DATA WPISU DO REJESTRU PLW	ADRES	WŁAŚCICIEL SCHRONISKA (Imię i nazwisko)	KIEROWNIK SCHRONISKA (Imię i nazwisko)	Gmina, spółki gminne, miasto	TOZIOTOZ	Stowarzyszenia, Fundacje, itd.	Prywatne, firmy, inne	Brak danych	PSY (Jeśli schronisko ma tylko psy = 1, jeśli ma psy i koty = 0)	KOTY (Jeśli schronisko ma tylko koty = 1, jeśli ma psy i koty = 0)	PSY/KOTY	INNE	UPPZ
1	00003401 00008601	2019-01-01	Schronisko dla bezdomnych zwierząt			0	0	0	1	0	0	0	1	0	0

Proszę wypełnić liczbowo wg instrukcji w komórkach.

PSY	
Liczba psów na koniec ... roku (rok wcześniejszy przed rozliczeniowym)	
Liczba pomieszczeń	
Maksymalna liczba zwierząt, na jaką zostało przewidziane schronisko (wg. kontrolującego)	
Liczba zwierząt przyjętych w ... roku	
Liczba zwierząt na koniec ... roku (rok rozliczeniowy)	
Liczba zwierząt adoptowanych w ... roku	
Liczba zwierząt zwróconych właścicielowi w ... roku (Jeśli brak danych = 0)	
Liczba zwierząt poddanych eutanazji w ... roku	
Liczba zwierząt poddanych eutanazji w ... roku (ślepe mioty)	
Liczba zwierząt padłych w ... roku	
Liczba zwierząt zbiegłych w ... roku	
Liczba zwierząt wysterylizowanych w ... roku	

Liczba wszystkich pomieszczeń, w których trzymane są psy (boksy zewnętrzne i wewnętrzne, izolatki, pomieszczenia przeznaczone na kwarantannę, bez wybiegów).

Wszystkie zwierzęta, które zostały poddane eutanazji – również ślepe mioty.

Tutaj proszę wpisać jedynie ślepe mioty.

KOTY

Liczba kotów na koniec ... roku (rok wcześniejszy niż rozliczeniowy)	
Liczba pomieszczeń	
Maksymalna liczba zwierząt, na jaką zostało przewidziane schronisko (wg. kontrolującego)	
Liczba zwierząt przyjętych w ... roku	
Liczba zwierząt na koniec ... roku (rok rozliczeniowy)	
Liczba zwierząt adoptowanych w ... roku	
Liczba zwierząt poddanych eutanazji w ... roku	
Liczba zwierząt poddanych eutanazji w ... roku (ślepe mioty)	
Liczba zwierząt padłych w ... roku	
Liczba zwierząt zbiegłych w ... roku	
Liczba zwierząt wysterylizowanych w ... roku	
Liczba zwierząt zwrócona właścicielowi w ... roku	

Wszystkie pomieszczenia, w których utrzymywane są koty – izolatki, pomieszczenia dla matek z oseskami itd. Jeżeli woliera przynależy do boksu to traktujemy to jako jedno pomieszczenie.

tyka

Wszystkie koty, które poddano eutanazji, łącznie ze ślepymi miotami.

Wszystkie koty poddane zabiegowi sterylizacji/kastracji w schronisku. Również koty, które zostały wypuszczone na wolność.

L.p.	Nazwa i adres schroniska Numer zatwierdzenia	Szczepienia psów					Liczba zaszczepionych psów						
		NOSÓWKA	PARWOWIROZA	CH. RUBARTHA	LEPTOSPIROZA	PARAINFLUENZA	WŚCIEKLIZNA	Liczba zaszczepionych psów ogółem	Liczba zaszczepionych psów <u>wścieklizna</u>	Liczba zaszczepionych psów <u>nosówka</u>	Liczba zaszczepionych psów <u>parwoviroza</u>	Liczba zaszczepionych psów <u>ZZW - choroba Rubartha</u>	Liczba zaszczepionych psów <u>leptospiroza</u>
							123	123	24	25	0	0	0

Proszę wpisać 1, gdy szczepienia są wykonywane lub 0, gdy w schronisku nie dokonuje się szczepienia.

Szczepienia kotów	Liczba zaszczepionych kotów
-------------------	-----------------------------

PANLEUKOPENIA	
KALICIWIROZA	
HERPEWIROZA	
BIAŁACZKA	
INNE SZCZEPIENIA	
WŚCIEKLIZNA	
Liczba zaszczepionych kotów ogółem	
Liczba zaszczepionych kotów <u>wścieklizna</u>	
Liczba kotów zaszczepionych <u>panleukopenia</u>	
Liczba kotów zaszczepionych <u>kalciwiroza</u>	
Liczba kotów zaszczepionych <u>herpeswiroza</u>	
Liczba kotów zaszczepionych <u>białaczka</u>	
Liczba kotów zaszczepionych na inne choroby niż wymienione	

Proszę wpisać 1, gdy szczepienia są wykonywane lub 0, gdy w schronisku nie dokonuje się szczepienia.

Zakładka 3 – Przeprowadzone wizytacje schroniska

Nazwa i adres schroniska Numer zatwierdzenia	Liczba kontroli						Wydane decyzje				Uwagi: I. data kontroli, skrót nazwy kontroli wraz z wskazaniem wyniku. W przypadku KPN lub KDN - koniecznie należy podać datę KS 1. opis nieprawidłowości, w przypadku KS wpisać czy stwierdzono usunięcie uchybień lub brak, 2. numer decyzji wraz z terminem wykonania nakazów i ich opisem/ opis zaleceń lub brak	ZASTOSOWNE SKRÓTY (w polu uwagi): KP - kontrola planowana (P - prawidłowa; N - nieprawidłowa) KD - kontrola doraźna (P - prawidłowa; N - nieprawidłowa) KS - kontrola sprawdzająca (P - prawidłowa; N - nieprawidłowa; P/N - prawidłowa, część zaleceń zmiana terminu wykonania lub termin wykonania wyznaczony w późniejszym okresie)
	planowana		doraźna		sprawdzająca		usunięcie nieprawidłowości	zawieszenie	wykreślenie	Inne zmiany		
	P	N	P	N	P	N						

<p>Schronisko dla bezdomnych zwierząt</p>	0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	<p>PRZYKŁAD:</p> <p>I. 15/03/2018 KPN 1. nieprawidłowości w rejestrze rozchodu środków dezynfekcyjnych 2. brak</p> <p>II. 20/03.2018 KSP/N 1. stwierdzono usunięcie nieprawidłowości w zakresie... ustalono zmianę terminu wykonania zaleceń do dnia 30/04/2018 2. brak</p> <p>III. 25/04/2018 KDN 1. W pomieszczeniu przygotowywania karmy dla zwierząt zapewnić czystość ścian i sufitu. 2. Decyzja nr 123/2018 termin wykonania nakazów 30/04/2018</p> <p>IV. 5/05/2018 KSP 1. stwierdzono usunięcie uchybień 2. brak</p>	
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

Pobierane opłaty za kontrole sprawdzające

1. W razie prowadzenia kontroli sprawdzającej usunięcie nieprawidłowości w zakresie wymagań określonych w pkt 2 i pkt 3 części 5 załącznika I do rozporządzenia 2019/2035 powiatowy lekarz weterynarii pobiera opłatę w wysokości 169,50 zł, określonej w załączniku 1 poz. 40 pkt 14 do rozporządzenia w sprawie stawek opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną.
2. W przypadku kontroli sprawdzającej usunięcie nieprawidłowości określonych w rozporządzeniu w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt, kontrole urzędowe, o których mowa w art. 79 ust. 2 lit. c rozporządzenia (UE) 2017/625, nie obejmują weryfikacji zgodności z przyjętymi przez państwo członkowskie przepisami, które nie służą stosowaniu prawodawstwa Unii Europejskiej. Powyższe oznacza, że kontrola przeprowadzona przez Inspekcję Weterynaryjną w celu weryfikacji zgodności działalności nadzorowanej (w tym przypadku – działalności polegającej na prowadzeniu schroniska dla zwierząt) z powołanymi przepisami nie podlega opłacie, o której mowa w art. 31 ust. 1 pkt 10 lit. b ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej.